

Rosa spinosissima (Plena-Gruppen) 'Valdemarsvik' E - fylld pimpinellros 'Valdemarsvik' E

En elegant pimpinellros med fyllda vita rosettformade blommor med bra regntålighet

KORT VÄXTBESKRIVNING

- Växtnamn: Rosa spinosissima (Plena-Gruppen) 'Valdemarsvik' E
- fylld pimpinellros 'Valdemarsvik' E
- Härdighet: Zon 1-5. Troligen högre men har inte provodlats på växtplatser i kallare klimat.
- Växtsätt: Kompakt, tätt växtsätt. Blir ca 1-1,2 m hög.
- Blomning: Rikligt med vackert rosettformade fyllda vita blommor i girlanger längs grenarna i mitten av juni – början av juli i sydligaste Sverige. Medelstark till stark doft, återblommar svagt. Blommorna tål regn bättre än andra pimpinellrosor.
- Blad/grenar: Elegant bågböjda grenar. Friskt grönt bladverk.
- Användning: Plantera gärna fristående, men sorten är fin även som häck eller i större grupp. Användbar i såväl offentlig miljö som i hemträdgård.
- Övrigt: Lättodlad, anspråkslös och härdig. Skötseln underlättas av att sorten är rotäkta och därigenom växer inga vildskott upp från grundstammen. Plantorna kan föryngras genom nerklippning.
- E-merit: Den vackraste och mest odlingsvärda vita pimpinellrosen på marknaden. Rotäkta – ingen risk för skott från grundstam.
- Ursprung: Insamlad inom Programmet för Odlad Mångfald (POM) och utvald som den vackraste och mest odlingsvärda pimpinellrosen. Härstammar från trakten nära Valdemarsvik i Östergötland där den troligen funnits redan 1919.

UTFÖRLIG VÄXTBESKRIVNING

Bakgrund/ursprung

Sorten har samlats in inom Programmet för Odlad Mångfald (POM). Sorten har påträffats i östgötska Valdemarsvik, där den växer på tre närbelägna växtplatser. Den äldsta kända växtplatsen är en fastighet i bergen på Valdemarsvikens nordöstra sida. Redan 1728 nämns platsen som "Vinterbygget" i kyrkböckerna. Runt sekelskiftet 1700/1800 byggs den lilla stuga, vid vars ena knut rosen växer idag. Det är inte känt när rosen planterades på växtplatsen, men när en större fastighet uppfördes alldeles intill, år 1919, hade rosen med största sannolikhet vuxit vid "Vinterbygget" en längre tid. På ett fotografi från 1930-talet har busken samma storlek som den alltjämt har idag. POM har också funnit 'Valdemarsvik' på halländska Vargaslätten.

Beskrivning

Pimpinellrosor med fyllda vita blommor hör till de vanligaste rosorna i svenska trädgårdar, särskilt i områden med kallt klimat såsom småländska höglandet samt Svealand och Norrland. Finlands vita ros, som är en av flera sorter i Spinosissima Plena-Gruppen, är sannolikt den mest spridda rosen i svenska trädgårdar, från zon 1 ända upp till zon 8.

I svenska plantskolor saluförs fyra sorter. I POMs och Balsgårds studie har ett 80-tal insamlingar av fyllda vita pimpinellrosor ingått. Flera nya sorter har identifierats. Av dessa har 'Valdemarsvik' valts ut av POM som den vackraste och mest odlingsvärda sorten. Den är i de flesta egenskaper överlägsen de övriga fyllda pimpinell-rosorna som finns i handeln. 'Valdemarsvik' utmärks av och skiljer sig främst från de övriga sorterna i Spinosissima Plena-Gruppen genom det täta växtsättet, de vackert rosettformade blommorna och den bättre regntåligheten. Grenarna är elegant bågböjda och har talrika blommor i girlander. Blomningen infaller i sydligaste delarna av landet från mitten av juni till första veckan i juli. Doften är medelstark till stark. Återblommar svagt. Höjd 1-1,2 m. Lättodlad, anspråkslös och härdig.

Användning

Sorten kommer bäst till sin rätt när den används och planteras solitärt. Då kommer de bågböjda grenarnas eleganta form med talrika blommor i girlander bäst till sin rätt. Även fin som häck eller i större grupp. Användbar i såväl offentlig miljö som i hemträdgård.

Skötseln underlättas av att sorten är rotäkta och därigenom växer inga vildskott upp från grundstammen. Plantorna kan föryngras genom nerklippning.

Förökning

Sticklingsförökning

Sjukdomstestning

Ursprungsplantan är sjukdomstestad och finns hos Elitplantstationen. Förökas med sticklingar på och säljs som rotäkta.

Namnsättning/sortskydd

Sorten kan inte skyddas då den är insamlad inom Programmet för Odlad Mångfald.

Säljs under beteckningen Grönt Kulturarv.

Växtbeskrivning/källa

Ursprung/historik/växtbeskrivning: POM – Lars-Åke Gustavsson och Henrik Morin

Erfarenheter från produktion: EPS, Flora Linnea, Löta Träskolor, Splendor Plant, Stångby Plantskola

Sammanställning av Lottie Nilsson, E-planta ek. förening. 2016.